

Теме:

- Грађански судски поступак
- Процесноправни однос
- Спор, парница, парнични поступак
- Предмет парнице и предмет парничног поступка

Контролна питања

1. Шта је грађански судски поступак?
2. Које функције остварује грађанско процесно право?
3. Који правозащитни методи чине грађански судски поступак?
4. Ко су субјекти процесноправног односа?
5. Набројите и објасните начине на које може бити решен један грађанскоправни спор.
6. Набројите изворе грађанског процесног права.
7. Шта је парница?
8. Шта је парнични поступак?
9. Шта је непосредни, а шта посредни предмет парнице?
10. Када почиње парница, а када парнични поступак?
11. Да ли је захтев за накнаду парничних трошкова предмет парнице или предмет парничног поступка?
12. Које правозащитне захтеве може истаћи тужилац у току парничног поступка?
13. Шта може бити предмет захтева за утврђење?
14. Да ли о правозащитним захтевима који су предмет парничног поступка суд може одлучити пре него што одлучи о захтеву за пресуду?
15. У којим радњама може бити садржан захтев за пресуду?
16. Опишите ток једне парнице.
17. Да ли се у парничном процесном праву говори о правима и дужностима парничних странака?
18. Због чега је код појединих грађанскоправних односа неопходно садејство суда?

Анализа чл. 6. ст. 1. Европске конвенције за заштити људских права и основних слобода.

Члан 6**Право на правично суђење**

1. Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Пресуда се изриче јавно, али се штампа и јавност могу искључити с целог или с дела суђења у интересу морала, јавног реда или националне безбедности у демократском друштву, када то захтевају интереси малолетника или заштита приватног живота странака, или у мери која је, по мишљењу суда, нужно потребна у посебним околностима када би јавност могла да нашкоди интересима правде.

Анализа члан 13. Европске Конвенције за заштиту људских права и основних слобода

Члан 13

Право на делотворни правни лек

Свако коме су повређена права и слободе предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира јесу ли повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.

Да ли постоје неки услови за подношење представке, а односе се на националне судове?

Задаци за решавање на часовима

1. Сима Митић је 14. 5. 2015. пред Основним судом у Јагодини покренуо парницу против Аце Билића и тражио да се утврди његово искључиво право својине на аутомобилу. У одговору на тужбу, тужени Аца Билић навео је да је он пред Основним судом у Пожаревцу још 2. 5. 2015. покренуо парницу против Симе Митића, у којој је тражио да се утврди да је он власник спорног аутомобила и предложио да суд одбаци тужбу. Тужилац Сима Митић је оспорио основаност приговора туженог Аце Билића, наводећи да је, према његовим сазнањима, тужени заиста покренуо поступак пред Основним судом у Пожаревцу, али да тужба још увек није достављена туженом Сими Митићу.

1. Која процесна сметња постоји по тврђењу туженог?
2. Како ће суд поступити у наведеној ситуацији?
3. Који су елементи релевантни за утврђивање идентитета спорне ствари?

2. Јавни тужилац покренуо је поступак за заштиту од насиља у породици извршеног над малолетним И. М. од стране оца Бојана Митића.

Одговорите на следећа питања:

- ☞ Које захтеве јавни тужилац може истаћи у овом поступку?
- ☞ Какву природу има захтев за пресуду у овој парници?

3. Пошто су у току ноћи непознати починиоци обили трговинску радњу "Бони" у Деспотовцу и однели знатну количину различите робе, власник радње Славко Царевић, из Деспотовца, одлучио је да покрене поступак ради обезбеђења доказа, како би се утврдила количина и врста покрадене робе.

Одговорите на следећа питања:

- ☞ *Да ли власник радње може да покрене овај поступак и пре него што надлежни органи гоњења открију личност штетника?*
- ☞ *Које ће називе имати странке у поступку?*
- ☞ *Који повод за пружање правне заштите постоји у овом случају?*
- ☞ *Да ли је захтев за обезбеђење предмет парнице или предмет парничног поступка?*

4. Марија и Марко Јанковић намеравају да окончају брак.

Наведите:

- ☞ *Уколико одлуче да брак реше споразумно, који повод за пружање правне заштите постоји?*
- ☞ *Уколико одлуче да покрену парнични поступак тужбом, које захтеве могу истаћи, каква је њихова природа и да ли они представљају предмет парнице или предмет парничног поступка?*